raadsvoorstel

Agendapunt 2024, nr. X-03
Zaaknummer 2304289
Te behandelen door S.G.P. Fleuren/ E.S.F. Schepers

Onderwerp: Actualisatie uitgangspunten regionale inkoop Wmo en Jeugd

Aan de raad,

Inleiding
De Achterhoekse gemeenten kopen vanaf 2015 ondersteuning in het kader van de Wmo en Jeugdhulp gezamenlijk in. De uitgangspunten voor de inkoop zijn gebaseerd op de door de gemeenteraden vastgestelde visie sociaal domein ‘Samenwerken om elkaar te versterken’ en voor wat betreft inkoop nader uitgewerkt in de ‘Visie op inkoop vanaf 2021’.

Eind januari namen de Achterhoekse gemeenten het besluit om de huidige contracten voor Wmo/Jeugdhulp niet te verlengen. Dit betekent dat er inmiddels een nieuwe inkoopprocedure is gestart om ervoor te zorgen dat er vanaf 1 januari 2026 nieuwe contracten kunnen ingaan. Dit besluit kwam tot stand doordat op basis van een uitgebreide analyse en een evaluatie is geconstateerd dat de (weef)fouten in de inkoopsystematiek niet hersteld konden worden binnen de huidige contracten en de doelstellingen nog onvoldoende werden bereikt en het behalen hiervan werd belemmerd. Voor de belangrijkste conclusies van de analyse wordt verwezen naar het collegebesluit van 30 januari 2024.

Voor de nieuwe inkoop zijn de uitgangspunten uit het document ‘Visie op inkoop vanaf 2021’ tegen het licht gehouden en aangescherpt. De uitgangspunten zijn de basis voor de verdere uitwerking van de inkoopstrategie en maken ook onderdeel uit van de inkoopstrategie. In de aangescherpte doelstellingen en uitgangspunten is een deel van de verbeterpunten uit de evaluatie van de vorige aanbesteding opgenomen. De overige verbeterpunten worden opgepakt bij de uitwerking van de KPI's, contractafspraken en de gunningsleidraad (zie bijlage 'Memo terugkoppeling heisessies POHO en MOSD').

De aangescherpte en geactualiseerde uitgangspunten zijn aan de Achterhoekse colleges voorgelegd.

Voorstel
Naar aanleiding van de door het college vastgestelde aangescherpte en geactualiseerde uitgangspunten voor de regionale inkoop Wmo en Jeugd geen wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken ten behoeve van de besluitvorming over de regionale inkoopstrategie.

Relatie met (huidig) beleid
Regionale visie sociaal domein ‘Samenwerken om elkaar te versterken’, de regionale visie ‘Visie op inkoop vanaf 2021’ en de nog vast te stellen Winterswijkse visie Sociaal Domein.

Beoogd(e) effect(en)
Aangescherpte en geactualiseerde uitgangspunten om te hanteren bij de nieuwe inkoopstrategie sociaal domein.

Argumenten
Behoud van visie en doelstellingen
Voor het nieuwe inkooptraject blijft de visie ‘Samenwerken om elkaar te versterken’ en de daaruit afgeleide hoofddoelstellingen voor de inkoop die zijn vastgelegd in de ‘Visie op inkoop vanaf 2021’ behouden. Deze visie en doelstellingen vormen de basis van de (nog vast te stellen) inkoopstrategie. Op basis van de uitgevoerde evaluatie door I&O Research, overige externe adviezen over de huidige contracten en aangepaste wet- en regelgeving, is er wel aanleiding om de uitgangspunten voor een nieuw inkooptraject aan te scherpen en/of te actualiseren. Hierdoor zullen de hoofddoelstellingen, gebaseerd op de visies, naar verwachting beter gerealiseerd kunnen worden.

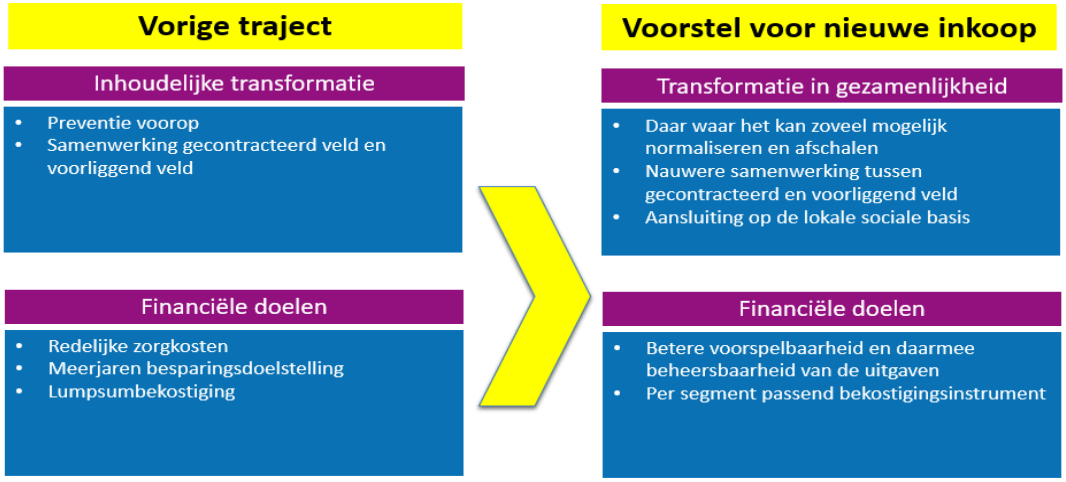
Proces aanscherpen en actualisatie uitgangspunten
Het aanscherpen van de uitgangspunten is tot stand gekomen door voort te borduren op de bestaande uitgangspunten en deze te actualiseren op basis van de analyse, evaluatie, landelijke ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda jeugd en externe juridische expertise.

Onder leiding van de projectleider inkoop en juridisch adviseur in het sociaal domein vonden er twee heisessies plaats met de portefeuillehouders sociaal domein (POHO Sociaal) en de managers sociaal domein van de Achterhoek (MOSD-leden). De huidige uitgangspunten zijn daarbij kritisch tegen het licht gehouden. Deze input heeft de projectgroep inkoop meegenomen bij de aanscherping en actualisatie. De uitkomsten daarvan zijn per thema samengevat in een tabel (zie bijlage 'Memo terugkoppeling heisessies POHO en MOSD') en aangevuld met de plek waar het - indien beïnvloedbaar door inkoop - terugkomt in de nieuwe inkoop en het aanwijzen van het team dat zich erover gaat buigen. Ook bij de implementatie van de nieuwe contracten zijn uitkomsten te realiseren en gedurende de looptijd van de contracten kan worden bijgestuurd door een goede samenwerking van lokale Toegangen, Beleid en Regionaal Contract- en leveranciersmanagement (CLM).

Aangescherpte en geactualiseerde uitgangspunten
In onderstaand schema staan in de linker kolom de uitgangspunten uit het vorige inkooptraject (uit de 'Visie op inkoop 2021') en in de rechter kolom de uitgangspunten zoals die voor het nieuwe inkooptraject worden voorgesteld. Er zijn 6 doelstellingen: inwonerperspectief, kwaliteitsverbetering, dekkend aanbod, sturing op kwaliteit en innovatie, transformatie in gezamenlijkheid en financiële doelen. In de bijlage 'Oplegger bij de geactualiseerde uitgangspunten' is een toelichting opgenomen.

Vorige traject	Voorstel voor nieuwe traject
Cliëntperspectief • Cliënt(vraag) nog meer voorop, menselijke maat • Inwoner meer betrokken bij bepalen hoe ondersteuning er uit komt te zien	**Inwonerperspectief** • Inwoner staat centraal • Inwoner altijd betrekken bij bepalen hoe ondersteuning er uit komt te zien • Passende keuzes qua hulp en ondersteuning, indien mogelijk gericht op het versterken van eigen kracht
Kwaliteitsverbetering • Resultaatgerichte zorg inzetten • Langdurige contractperiode (7 jaar) • Ruimte voor de professional	**Kwaliteitsverbetering** • Ondersteuning/zorg aanbieden gericht op het behalen van resultaten • Lange termijn afspraken maken waar mogelijk en zinvol • Ruimte voor de professional

Vorige traject	Voorstel voor nieuwe inkoop
Dekkend zorglandschap • Benodigde typen zorg • Voldoende zorgcapaciteit • Geografische dekking	**Dekkend aanbod** • Benodigde hulp en ondersteuning voor alle doelgroepen • Voldoende capaciteit voor iedere deelnemende gemeente • Voldoende keuze voor inwoners • Geografische dekking: zo dichtbij mogelijk
Minder aanbieders • Meer sturing op kwaliteit en innovatie • Overzichtelijk en helder aanbod • Voldoende keuze voor inwoners	**Sturing op kwaliteit en innovatie** • Intensiever samenwerken met aanbieders • Betere afstemming en samenwerking tussen aanbieders (kwaliteit, werkwijze) • Duidelijke, schriftelijke, zakelijke afspraken maken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer

Uitgangspunt Kwaliteitsverbetering: 'Langetermijn afspraken waar mogelijk en zinvol'.
Eén van de uitgangspunten onder 'Kwaliteitsverbetering' is: 'Langetermijn afspraken waar mogelijk en zinvol'. Parallel aan het inkooptraject wordt gewerkt aan een nieuwe Visie Sociaal Domein. De uitkomsten van die visie bepalen hoe het sociaal domein er in Winterswijk uit komt te zien. De realisatie van de uitkomsten zal enige jaren vergen. Met de nieuwe aanbesteding wordt de tijd overbrugd die nodig is om een nieuwe aanpak te implementeren.
In de nieuwe aanbesteding wordt rekening gehouden met de flexibiliteit die nodig is om lokaal vorm te geven wat lokaal kan. Zo kan elke gemeente op de lokale percelen zelf bepalen welke contractduur wenselijk is. Dat biedt ruimte om te veranderen wat nodig is voor Winterswijk en biedt inwoners continuïteit van hulp en ondersteuning. De contractduur zal onderwerp van besluitvorming zijn in de inkoopstrategie.

Uitgangspunt Financiële doelen: Betere voorspelbaarheid en daarmee beheersbaarheid van de uitgaven
Eén van de belangrijkste uitgangspunten is een betere voorspelbaarheid en daarmee beheersbaarheid van de uitgaven. Elke financieringsvorm heeft voor- en nadelen. Per segment wordt onderzocht welke bekostiging het beste past. PxQ (Prijs x Quantiteit) of taakgericht. Bij een segment met weinig aanbieders, zoals Wmo Beschermd Wonen, kan taakgerichte bekostiging een passende financiering zijn. Voor segmenten met veel aanbieders is een PxQ financiering passender. Dit maakt de monitoring eenvoudiger. Bij de nog vast te stellen inkoopstrategie wordt een keuze gemaakt ten aanzien van de financieringsvorm.

Inkoop is slechts een middel en geen doel op zich
Zoals onder andere ook uit de evaluatie van de inkoop blijkt, is inkoop een middel en geen doel op zich. Voor het realiseren van de visies en doelstellingen is er meer nodig dan alleen het doorlopen van een inkooptraject en het afsluiten van contracten met aanbieders. Door uitgangspunten vast te stellen die gericht zijn op het behalen van de doelstellingen, kan hier door middel van een inkooptraject wel zoveel als mogelijk op gestuurd worden. Daarnaast is het belangrijk om als gemeenten, regio en aanbieders gezamenlijk te werken aan de doelstellingen die zijn opgenomen in het contract. Dit wordt opgenomen in de nog vast te stellen inkoopstrategie.

Wensen en bedenkingen van de raad
Het vaststellen van de aangescherpte en geactualiseerde uitgangspunten is een bevoegdheid van het college. Het college wil de raad de mogelijkheid bieden om wensen en bedenkingen kenbaar te maken zodat het college die kan meenemen bij de besluitvorming over de inkoopstrategie. De raad is tijdens de politieke fora van 6 juni en 19 september geïnformeerd over het inkoopproces. Eventuele wensen en bedenkingen van de raad kunnen worden meegenomen bij de uitwerking en besluitvorming over de inkoopstrategie. Op deze manier loopt het regionale inkoopproces geen vertraging op.

Financiële paragraaf incl. subsidiekansen en financiële risico's
Aan dit voorstel zijn geen kosten verbonden. De aanscherping en actualisatie van de uitgangspunten zorgen niet voor nieuwe kosten. De uitwerking van deze uitgangspunten is onderdeel van het nieuwe inkooptraject (op basis van het besluit van 30 januari 2024).

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
De op te stellen overeenkomsten met de aanbieders dienen juridisch getoetst te worden.

Aspecten van duurzaamheid
N.v.t.

Communicatie/betrokkenenparagraaf
De sociale raden van een aantal Achterhoekse gemeenten, waaronder die van Winterswijk, hebben kennisgenomen van de vernieuwde uitgangspunten. Ze hebben een wijziging aangebracht bij de doelstelling ‘Inwonerperspectief’. Hier is bij de doelstelling gericht op het versterken van eigen kracht toegevoegd: *indien mogelijk*. Dit omdat zij eigen kracht belangrijk vinden, maar ook vinden dat er ook oog moet zijn voor de mensen die dat niet kunnen. Verder kunnen zij zich vinden in de uitgangspunten. De Winterswijkse adviesraad heeft nog wel aangegeven dat er vooral voldoende aandacht moet zijn voor het inwonersperspectief.

Relatie met andere besluitvorming/andere projecten
Besluitvorming over de inkoopstrategie en de nog vast te stellen Winterswijkse visie Sociaal Domein.

Vervolgprocedure/evaluatie
De nu voorliggende doelstellingen en de uitgangspunten zijn hoog over en vragen om verdere concretisering. Er worden hier nog specifiekere doelstellingen per perceel/segment aan gekoppeld en die worden vertaald naar KPI’s. Dit wordt verwerkt binnen de overeenkomsten die worden afgesloten met (jeugdhulp)aanbieders. De inspanningen die de (jeugdhulp)aanbieders moeten leveren, de kwaliteitseisen waaraan de inspanningen moeten voldoen en de doelgroepen worden beschreven in de overeenkomsten. Deze verdere vertaling komt terug in de inkoopdocumenten. Ook wordt dan de link gelegd met de SDG’s (Sustainable Development Goals).
De aangescherpte en geactualiseerde uitgangspunten worden gehanteerd bij de uitwerking van de inkoopdocumenten. De inkoopdocumenten zijn een uitwerking van de inkoopstrategie. Deze worden in een apart voorstel aan het college voorgelegd. In bijlage 'Planning bestuurlijke besluitvorming Winterswijkse visie sociaal domein en regionale inkoop sociaal domein' is een voorstel voor een verdere planning van het inkoopproces opgenomen.

Winterswijk, 1 oktober 2024
Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

de secretaris,	de burgemeester,
B. Freriks-ten Hagen	B.J.J. Bengevoord